

A Pesterzsébeti Baptista Gyülekezet lapja

Alapítva: 1948-ban

Új folyam: 175-176. szám

2007. július-augusztus

Nyári gondolatok

1.Móz.2:2-3.

(Részletek a 2007.jún.17-i igehirdetésből)

Vége van a tanévnek. Ezt általában nem szokták bánni a diákok. Bár lehet, hogy van egykettő, aki szomorú, hogy nyáron nem lehet iskolába menni. Nyár van, vakáció következik.

Azt hiszem, hogy így nyár elején néhány dolgról jó lenne eszmét cserélni a Biblia alapján. Talán ez az eszmecsere segítséget nyújthat az elkövetkező időszakban.

Mit lenne érdemes csinálni a nyáron? Persze dolgozni egyáltalán nem kellene, mert a munka önmagában átok. A keresztyének között máig él az a tévhit, hogy Ádámnak és Évának semmi dolga nem lett volna, de közbejött a bűn és ennek következménye a munka. Hogy ez mennyire nem így van, arról a Biblia nagyon szépen beszél. Többek között azzal is bizonyosságot tesz, hogy Isten maga is dolgozott és dolgozik. Azt olvassuk, hogy Isten a teremtést befejezi hat nap alatt, a hetedik nap pedig megpihen. Szóval hat nap munka és egy nap pihenés.

A hetedik napot – mondja a negyedik parancsolat – megszenteljed, és semmi dolgot ne tégy azon se te, ... és aztán felsorolja az Ige, hogy senki, akihez neked valami közöd van. Régen a baptista közösségekben ezt a parancsolatot nagyon komolyan vették. Pl. nem volt szabad főzni. Ha a nőtestvéreket megkérdeznénk erről, ma mit felelnének?

Isten hat nap alatt megteremtette a világot, és a hetedik nap megpihent. Ha a jó Istennek szüksége van pihenésre, akkor nekünk legalább annyira. Így nyár elején inkább a pihenésről beszéljünk. A munka (mint szó) egyébként a Bibliában hathétszer annyiszor szerepel – ha statisztikát nézünk

–, mint a pihenés.

Isten az embernek azt parancsolta még a bűneset előtt, hogy művelje és őrizze a kertet. A munkának a terhe átok. Az öröme, az eredménye áldás. Isten tud dolgozni és tud pihenni. Erre szeretne bennünket is megtanítani.

Márk evangéliuma 6. részének 31. versében érdekes dolgot olvashatunk: „Ő pedig így szólt hozzájuk: Jöjjetek velem csak ti magatok egy lakatlan helyre, és pihenjetek meg egy kissé.”

Az Úr Jézus tanítványainak munkáját megsokallja és azt mondja, hogy most menjünk pihenni. Ez a pihenés pedig egy „hajókirándulássá” fajult. A tanítványoknak felcsillant a szeme: Na végre! Jézus azt mondja, hogy pihenni! Eddig mindig azt mondta, dolgozzunk. Most végre azt, hogy pihenjünk.

Itt a nyár. Azt hiszem, hogy erre az ígére nagyon jó figyelni. Miért kell pihennünk? Először is azért, mert egy kicsit olyanok vagyunk, mint a tanítványok. Ha úgy érezzük, hogy valami munka nagyon fontos, és feltétlen nekünk kell megcsinálni – nem is biztos, de így érezzük – akkor dolgozunk a végkimerülésig, a szó szoros értelmében, aztán következik egy jó hosszú pihenés – rendszerint egy kórházi ágyon. A rohanó életforma – és az teljesen mindegy, hogy valaki Isten országa építésének ügyében, vagy más ügyben rohangál – az ember szervezetét teljesen tönkreteszi. Pedig Isten nem arra teremtett bennünket, hogy módszeresen tönkretegyük magunkat.

A tanítványok örülnek. Aztán beszállnak egy hajóba és kezdődhet a kirándulás. Milyen kiváló kirándulási célpont lehetne ma is egy lakatlan sziget! Bár valószínű, hogy elég hamar bajban lennénk, ha nem vinnénk magunkkal néhány fontos dolgot. De mit is kellene magunkkal vinni? Amikor egyik-másik gondolkodónak hasonló kérdést tettek fel, az egyikük azt mondta, hogy az első mindenképpen a Biblia lenne. Nekünk ez

eszünkbe jutott volna? Mire jó a Biblia? Ha enni kell, akkor nem sokra. Ha inni kell, akkor se sokra. Ha egy vadat kellene lelőni, akkor se jó.

Képes-e Isten arra, hogy egy lakatlan szigeten odavezessen bennünket egy forráshoz, egy banáncserjéhez, vagy egy narancsfához? Nekünk van több esélyünk, hogy megtaláljunk a dzsungelben egy gyümölcsfát, vagy valami forrást, vagy Neki? Lehet, hogy jó lenne az a Biblia, lehet hogy jó lenne imádkozni és lehet, hogy nem kellene bejárni az egész lakatlan szigetet, hanem valahogy, tiszta véletlenül, éppen arra mennénk, ahol találnánk valami olyasmit, amire éppen szükségünk van. Szóval Isten nélkül nem érdemes vakációzni. Isten nélkül a nyarat sem érdemes eltölteni.

Mi úgy vagyunk, hogy a pihenést általában a semmittevéssel szoktuk összekeverni. Olvassuk el a Példabeszédek könyve 6:10-11-et: „Még egy kis alvás, egy kis szunnyadás, összetett kézzel fekvés: így tör rád a szegénység, mint útonálló, és a szűkölködés, mint egy fegyveres ember.” Milyen fontos dolog odafigyelni arra, hogy a pihenés nem azonos a restséggel, a lustasággal.

A tanítványok elindulnak. Boldogok, hogy pihenés vár rájuk. Aztán odaértek a lakatlan helyre. És kiket találtak ott? Olvassuk tovább Márk evangéliumának 6. részét, a 32-33-34. verset!. Kiköt a hajó és ott van egy csomó ember. Miért? Mert ezek az emberek meghallották, hogy Jézus arra megy és ők utánamentek.

Jézus kiszáll, a tanítványok is kiszállnak a hajóból. Utóbbiak bizonyára teljesen lelombozódva. Jézus elkezd beszélni, és a tömeg egyre gyűlik. Mennyien vannak már? Azt olvassuk, hogy ötezer férfi. Meg a nők és a gyerekek. Van ott vagy 15-20 ezer ember. És amikor a tanítványok már végleg elveszítik minden reményüket arra nézve, hogy most itt egy jó kis pihenés lesz, akkor azt mondja Jézus, hogy adjatok nekik enni. Ismerjük a történetet. Milyen különös dolog. Kiszolgálni nagyjából 20 ezer embert 12 tanítványnak. Pihenés ez, vagy munka? Nagyon nagy munka. A tanítványok pihegnek, lihegnek. Vége ennek a pihenésnek, ennek a vakációnak, és valamit meg kellett tanulniuk: hogy a pihenés kétféle lehet. Vagy passzív, amiről a Példabeszédek könyvében olvastunk, vagy aktív. Ez az aktív pihenés azt jelenti, hogy mást csinálunk, mint amit eddig. Milyen jó lenne, ha megtanulnánk ezen a nyáron mást csinálni, mint eddig. Mit szoktunk csinálni vakációzás közben? Mi lenne, ha találnánk magunknak ilyen jézusi munkát, és nem az történne, hogy reggeltől estig fekszünk a napon, aztán egy hétig kenegetjük magunkat különféle égés elleni szerekkel, hanem valami értelmes

dolgot csinálnánk. Pl. kenyeret osztanánk. Persze jelképes értelemben. Az élet kenyerét. Jézusról beszélünk. Mi lenne, ha átprogramoznánk magunkat erre a nyárra? Megpróbálnánk megkérdezni a Bibliát, megkérdeznénk az Urat, hogy mi lenne a mi dolgunk ezen a nyáron? Kikkel kellene beszélgetnünk? Kiket kellene felüdítenünk?

„Aki mást felüdít, maga is üdül.” Az igazi üdülés arról szól, hogy másoknak kellemes perceket szerzek. És ez egy jó dolog. Milyen jó lenne jó nyári programokat csinálni!

Felüdült ám ott a nép! Az ötezer férfi és a hozzájuk tartozó asszonyok, gyerekek. A tanítványok ugyan elfáradtak, de gazdagabbak lettek egy fantasztikus élménnyel. Azzal az élménnyel, hogy ha Jézus valamihez hozzányúl, akkor csoda történik. Ha Jézus osztja a kenyeret, akkor az elég lesz. Ha Jézus osztja a halat, akkor az is elég lesz. És akkor ezen a kopár, lakatlan helyen valami nagy csoda történik. Nagy tömeg részesedik azokból a javakból, amelyeket Isten ad nekünk.

Segítsen nekünk a mi Urunk, hogy jó nyarunk legyen, hogy találjuk meg az aktív és hasznos pihenés sokféle lehetőségét, és ne Jézus nélkül próbáljuk nyaralni.

Dr. Almási Mihály

Mindig csak adni

A jó öreg kút csendesen ontja vizét
így telik minden napja.

Áldott élet ez, fontolgom:
csak adni, adni minden napon.

Ilyen kúttá kellene lennem.

Csak adni teljes életemben.

Mindig csak adni?

Ez terhet is jelenthet!

Jó kút, nem érzed ezt a terhet?

Belenézek, tükre rám ragyog,
de hiszen a forrás nem én vagyok!

Árad belém, csak továbbadom,
vidáman, csendben és szabadon.

Hadd éljek ilyen kút-életet,

osszak áldást és sok-sok szeretetet!

Nem az enyém, Krisztustól kapom,
egyszerűen csak továbbadom.

(ismeretlen költő verse)

Jöjj haza!

Bárki légy, aki e sorokat olvasod, a szemedbe mondom őszintén, hogy bűnös vagy! Lehetséges, hogy a társadalmi élet szabályai szerint élsz; tisztességes embernek ismer mindenki, de mindez nem befolyásol engem az igazság kimondásában! Bűnös vagy, az Isten ígéjének mérlegén „*megmérettél és könnyűnek találtattál*”. Bűneid messze vittek téged Istentől, mint ahogy a tékozló fiú is messze ment az atyai háztól...

De a tékozló fiú nem maradt meg az ő tékozlásában! Amikor az élet mélységeiben magára eszmélt, így szólt: „Fölkelvén, elmegyek az én atyámhoz és ezt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened...” Rádöbönt arra, hogy ő milyen rossz, és az Atya milyen végtelenül jó... Büntudata egyúttal elismerése volt annak, hogy az Atyánál lenni jobb, mint a világban... Te nem vágyódsz-e mennyei Atyád társasága után? Látod, a világ téged is kifosztott, barátaid téged is megcsaltak. Szabad akarattal választhatsz Isten, vagy a világ között!

A tékozló fiút – akiből megtért fiú lett – keblére ölelte édesatyja. „Mert az én fiam meghalt és feltámadott; elveszett és megtaláltatott.” (Lukács ev. 15:14.) És nagy öröm volt az atyai házban.

Ember önsorsának a kovácsa – mondja a példabeszéd. Ha megalázod magadat, és kész vagy odaborulni a golgotai kereszt elé, akkor – a bűnbánat könnyeivel a szemedben, de boldog érzéssel a szívedben – tapasztalni fogod, hogy Jézus Krisztusnak vére megtisztít téged minden bűnödből. Az isteni kegyelem gazdagon ki fog áradni reád; megbékül a lelked és megújul egész életed. A hit csodát fog veled művelni!

Óh, ne tékozzol tovább drága idődet, távol az atyai háztól. Ne tagadd, mert kiolvasom a szemedből, hogy bánatnak téged a bűneid. Jöjj kedves barátom vissza Istenhez., – *vissza az atyai házhoz!* Mennyei Atyád vár reád, és az angyalokkal együtt örülni fog a megtérésednek...

Ne félj! Bűneidnek sokasága ne csüggeszen el! 1800-ban, a híres marengói csata végén azt jelentették Napóleonnak: „Vesztettünk, minden elveszett.” Napóleon nyugodtan az órájára nézett és így szólt: „Délután két óra van. Még van idő új csatát kezdeni.” S a franciák győztek! – Hiába tettél eddig kísérletet lelked ellenségének, a sátánnak leküzdésére? Kezd újra a csatát *Jézussal!* És győzni fogsz!

(*Somogyi Imre: Táborhegyi órák*)

Gondolatok a tizedről és a helyes adakozásról

A Bibliában sok helyen olvasunk áldozatról, adakozásról. Isten az Ő népének olyan utasításokat, törvényeket ad, amelyek az akkori lehetőségek és éghajlati viszonyok között a legjobbak voltak. Ilyen volt a tized is, amelyet sok közösség és gyülekezet ma is helyesnek tart. Áldott emlékű Bretz néni kedves alapigéje volt a Malakiás 3:10-12. „Próbáljatok meg engem.” Én személyesen is hallottam tőle tanítást erről. Amit Istennek adunk a tízből egyet, az tizenegy lesz. Feltétel a jókedv és áldozatkészség Isten felé. Sok lelkipásztor hálás volt neki ezért, mert ez elég kényes kérdés volt mindig. Csakhogy Bretz néni ezt nemcsak hirdette, de élte is. Ezt nem tőle, hanem Bretz Tivadar testvértől tudom, aki arról tett bizonyosságot, hogy Isten után a szüleinek köszönheti, hogy hívő maradt, mert soha nem kértek semmit emberektől, hanem ha szükségben voltak, imádkoztak együtt. Soha nem maradt el a segítség.

A mi gyülekezetünk is magáévá tette ezt. Isten mindig megsegített minket. Otthon az édesanyámtól is ezt láttam. Négyen éltünk egy keresetből, de soha nem éhezünk, nem voltunk rongyosak. Amikor a szerény fizetés az asztalra került, ez volt az elosztás: **Misszió, Élelem, Egyéb**

Amikor megnősültem, s a feleségemmel beszéltünk erről, ő is hasonló véleményen volt, pedig ők öten voltak egy kereset mellé. Istennek nincs szüksége a pénzünkre, de a hitbeli tapasztalat és az áldás többet ér minden vagyonnál.

Isten ígéje érvényes ma is. Merjünk az Ő ígéretére hagyatkozni! Neki van hatalma, hogy áldásait reánk árássa bőségesen, és mi áldás lehetünk mások számára is.

Winkler György

Szeretni

Szeretni annyit jelent, mint adni, ezzel örömet szerezni másnak, minden alkalmat megragadni, hogy bús arcokon mosolyt lássak, terheit hordozni egymásnak... Embert szeretni így kellene. Szeretni annyit jelent: magamat adni. A teljes szeretet: én-emet feladni. Krisztust követni így kellene. Feladni akaratomat, ízlésemet, az indulatokat, érzületet, és akkor bennem is megszülethet az Agapé - az isteni szeretet. Így szeretett Isten: adott, nem kért, hanem Jézusban önmagát adta a világért

Izrael,

2007. április 22- május 2.

2007. április 22-én reggel 8 órától gyülekeztünk Ferihegy 2-n, az Éjféli kiáltás által szervezett turistacsoport tagjai. Úti célunk Izrael. Vezetők: Nagy Erzsébet, a misszió munkatársa és Végh Tamás, a Fasori református gyülekezet lelkipásztora. Többszöri alapos kikérdezés és csomagvizsgálat után 10.45-kor szállt föl a gépünk. Zökkenőmentes, bár kissé hosszú utazás után - mely alatt óráinkat már előre állítottuk – érkeztünk meg *Tel Aviv* szép, modern repterére. Itt várt ránk Freddy Winkler testvérünk, aki a kint töltött 10 nap alatt helyi vezetőnk volt, Ábi, a sofőrünk és nem utolsó sorban a minden igényt kielégítő légkondicionált busz, mely a következő napokban szintén a rendelkezésünkre állt. A *Sáron völgyén* keresztül indultunk Haifára, szállásunk felé.

Izrael történelméhez tudni kell, hogy 4000 éves, 3000 éve alapítottak államot, 2000 éve a rómaiak leigázták. 1948-ban alapították meg a független Izrael államot. A függetlenség kikiáltását követően rövid határidőn belül 1 millió ember települt be az országba. A demokratikus köztársaság első miniszterelnöke Ben Gurion, lengyel származású zsidó, aki 1939-ben tért vissza Izraelbe és 1949-ben választották vezetőül. Tőle származik a mondás: „aki nem hisz a csodákban, az nem realista”. Jelenleg 2,5 millió arab él itt, akik őshonosnak számítanak és 7,5 millió zsidó tért vissza a szétszóratásból. 150 országból jöttek, 170 nyelvet beszéltek. Ben Yetta újságíró dolgozta át a héber nyelvet mai nyelvezetűre és ez most az állam hivatalos nyelve. Beszélt nyelvek: héber, arab, angol – és tapasztalat szerint minden 10. ember magyar. Pillanatnyilag 9,5 millióan élnek egy Svájcnál kisebb területen. Az országban naponta 2 millió turista van jelen.

Lassan megérkeztünk *Haifára*, ahol az elkövetkezendő 5 napon a szállásunk volt. Haifát 250ezer német telepes alapította, jelenleg Izrael 2. legnagyobb városa. Szállásunk Freddy Winkler testvérünk családi panziójában a Béth Shaom-ban volt. Béth Shalom = békesség háza, elnevezéséhez híven, valóban ezt jelentette számunkra. Itt ismerkedtünk meg az első izraeli ízekkel, a békesség és a harmónia vett körül bennünket. Reggel és este a külön erre a célra kialakított imaterembe gyűltünk és Végh Tamás lelkipásztor testvér vezetésével bibliatanulmányozást, közös éneklést tartottunk. Itt beszéltük meg a napi és a következő napi programjainkat, a megfelelő ruházkodást, az idulási időpontot. A csoportunk 50 tagja több felekezetből tevődött össze, zömét azonban a Fasori református

gyülekezet tagjai tették ki. Egyik este az éjszakába nyúló ismerkedési estét tartottunk, ahol beszámolhattunk magunkról, családunkról, gyülekezetünkről, megtérésünkről – ki mit tartott fontosnak elmondani. Jó volt hallani az élő bizonyágtételeket és megtapasztalni azt, hogy az Úr Lelke felekezeti hovatartozás nélkül egyformán működik ott, ahol teret engednek neki.

Utazásunk 2. napján úti célunk *Galilea* és környéke. Útközben az Úr Jézusról beszélgettünk, aki itt, ezen a lenézett területen nevelkedett fel. Az Úr a legnagyobb csodáit itt tette. Az Armageddon, más néven *Jezeel völgyén* haladtunk, amely a Földközi tengertől Galileáig húzódik. Vezetőnk elmondta, hogy az ország hossza 440 km, Libanontól a Vörös tengerig húzódik, legszélesebb része a Holt tengernél van, ott 90 km. A *Genezáreti tóról* megtudtuk, hogy 212 méterre van a tengerszint alatt. A Genezáreti tó, a Galileai tenger, a Kinereth tó és a Tibériás tó ugyanazt jelentik. Legnagyobb parti település Tiberiás, amit Krisztus után 20-ban épített Agrippa császár.

Megérkeztünk az első megállókhöz, a *Boldogmondások hegyére*, tovább haladva Tabgha felé a *Kenyérszaporítás templomához* jutottunk, ahol csodálatos mozaikképekben /nilusi vízállásmérő/, majd a Csodálatos halfogás templomában és a templom kertjében gyönyörködhattunk. *Kapernaumba* érve Péter lakásának romjainál emlékeztünk a kérdésre: Mester, hol lakol? Jertek és lássátok! Útban a Genezáreti tó felé láttuk *Ghadarát*, mely egy domboldal és ismerjük a történetet tengerbe rohanó disznókról. A Genezáreti tó partján épült *Ein Gev* kibuc, ahol megkóstolhattuk a Péter-halat. Ebéd után egy hasonló bárkával, mint amilyen az Úr Jézus is vízre szállt, „eveztünk a mélyre”, ahol a tenger lecsendesítésének történetével foglalkoztunk.

Utunk 3. napján ünnepelte Izrael az államalapítás 59. évfordulóját. Ezen a napon tettünk sétát *Haifán*, ismerkedtünk a város nevezetességeivel. Délután a Földközi tenger partján pihenéssel, kagylógyűjtéssel töltöttük az időt. Este tűzijátékban gyönyörködhattunk.

A 4. napon Izrael északi részére indultunk a Kelet-Jordán völgye, a 10 város, Szidon és Thírus vidékére. Amikor Heródes Antipas megölette keresztelő Jánost, Jézus erre a vidékre jött tanítani, munkásságának utolsó fél évét töltötte itt. Izraelben a napoknak nincs nevük, csak sorszámuk. Egyedül a Sabbat= hetedik nap van nevesítve. A nap akkor kezdődik, amikor a kék eget a zöld fűtől meg lehet különböztetni, az este pedig akkor, amikor 2 csillag látható. Megérkeztünk az ország északi határához *Rosh Hanikrára*, majd tovább indultunk észak - *Galilea* felé. Elhaladtunk Zefat,

ortodox zsidó település, majd *Hermon* hegyének havas csúcsai mellett. *Cezarea-Philippi* a következő hely, ahova ellátogattunk. Jézus innen indult el a szenvedések útjára. Ezen a helyen kérdezte meg a tanítványokat: ti kinek mondotok engem? Itt kapott Péter új nevet.

5. nap. Első állomásunk a kánaáni korban keletkezett *Akko*, egyik legrégebbi város a Földközi tenger partján. Utunkat folytatva *Názáretbe* értünk, ahol először Mária kútját tekintettük meg. A tradíció szerint Mária ide jött vízért amikor megjelent neki Gábiel. Utunk következő állomása a *Tábor hegy* volt, ahová kis buszokkal érkeztünk. A hegy tetején szinte kézzel fogható volt az abszolút békesség. Ezen helyen volt a feltöltekezés a megváltás előtt.

6. nap. Ma elhagyjuk a kedves és barátságos Beth Shalomot és vendéglátóinkat. Uticélunkat Freddy így fogalmazta meg: Cézareába indulunk, ahol a kegyelem túlnyílt a tanítványokon, a zsidóságon. Első állomásunk a *Kármel hegy*, ahol Illés próféta a Baál papokkal harcolt. A hegy tetejéről el lehetett látni egész Szíriáig. Azon a helyen álltunk, ahol Isten mondása szerint az utolsó nagy csata lezajlik. A múltban is jelentős csaták folytak itt /Gedeon, Debora/ a Jezréel völgyében. Továbbhaladva *Cezarea* felé, ismét a tenger partjára értünk. Első látnivaló az aquadukt maradványai, mely a keresztiesek idejéből való. Feltehetően Pilátus is Cezareában lakott. Az ásatásoknál feltárták az egykori kocsihajtó pályát is, melynek neve: Hypodron. Itt játszódott Ben Húr története is. Az Apostolok cselekedeteiről írtak alapján a Kornélius házában törtéteknek ez volt a színhelye. Anániás az egyenes utcában lakott. Láttuk a széles, egyenes utat, mely fedett sétáló részt is biztosított. Pál apostol 2 évet raboskodott itt. Továbbindultunk a következő napok programjának központja és szállásunk felé. *Jeruzsálem*; a kettős főváros: a földi és a mennyei. Elnevezése az isteni előrelátást mutatja: Jeruzsálem = a békét várók városa.

Buszunkkal az *Olajfák hegyének* lábánál parkoltunk, és ahogy egyre feljebb sétáltunk, a domb oldala telis tele volt sírokkal. Vezetőnk szerint a templomdombi temetői sírhely nagyon drága, mert úgy gondolják, hogy akik itt nyugszanak, a feltámadáskor első lesznek. Hinom forrás – az Olajfák hegyén levő fák nem Jézus korából valók, mert egy mesterséges teraszon vannak. A várost Dávid foglalta el és tette fővárossá. Jézus korában a 165 méter magas Sion hegyéig tartott a város. Sétánk állomásai: „*Jézus sírt*” kápolna – „hányszor akartalak egybegyűjteni, mint tyúk a csibéit”. „*Agónia*” templom” – bent nagyon sötét van, hogy szimbolizálja az utolsó éjszaka hangulatát. *Getsemáné* altemplom – természetes barlang – „ha

lehetséges, múltjék el tőlem e pohár”. Az Úr nem a szabad ég alatt töltötte az éjszakát, mert nagyon hideg volt (Péter a tűznél melegedett). A barlang kb. 30 méter hosszú volt, egyik oldalában aludtak a tanítványok, Jézus a barlangon belül húzódott el. Gyakran járt azon a helyen. A sok zarándok, aki Jeruzsálembe feljött, éjszakára ilyen barlangokban húzta meg magát. A virágvasárnapi ünneplés után a nép várta, hogy Jézus feljön az ünnepre, és a nép szimpátiája miatt a templomban nem merték volna elfogni. Mivel az ünnepre kb. 1 millió zarándok jött, nehéz lett volna Jézust megtalálni, ezért kellett elárulni. Ez volt a sötétség órája. Ezen és még a következő két éjszakán a Prima Kings Hotelben volt a szállásunk. Mivel péntek este volt, közelről láthattuk a Sabbat beálltával együtt járó, a zsidó emberek számára természetes, sőt kötelező előkészületeket.

7. nap. Ezt a napot teljes egészében *Jeruzsálemben*, az óvárosban töltöttük. Először a *Koponyák hegyére* mentünk. Erre a helyre 325-ben építettek templomot. A megfeszítés után 300 évvel éltek még a városban keresztyének, akik szájhagyomány útján adták tovább a történeteket. Az Írás szerint a Golgota a városon kívül volt, mostanra azonban annyira kiterjedt a város, hogy a közép-pontban van. *Gordon kert* - Úrvacsora a sírkertben – Márk 14. alapján – Jézus a főpap előtt. Ebben a kertben sok lehetőség van arra, hogy csoportok letelepedjenek, elcsendesedjenek. Mi is ezt tettük, amikor Végh Tamás és Szalay tiszteletesek kiszolgáltatták számunkra az emlékjegyeket. Hol itt, hol ott csendült föl ének a különböző színű, temperamentumú csoportok felől, akik szintén úrvacsorával emlékeztek az Úr áldozatára. Áthaladva a Jaffa kapun a „*Sírkert templom*”-hoz jutottunk. Következő helyszín a *Via Dolorosa* = a szenvedések útja, ami a jeruzsálemi bazársoron keresztül vezet. Tülekedés, hangzavar és minden, ami kell ahhoz, hogy a szenvedés útja mind nehezebb legyen. *Bethesda tó* – Szent Anna templom, Mária édesanyjának temploma, az első templom korából való. Az áldozati vért le kellett mosni, és itt volt 3 forrás, ami erre alkalmas volt. 2 nagy víztározó maradványait láttuk, ami fürdő is lehetett. *Kakaskukorékolás temploma* – a Kidron völgy fölött volt Dávid városa, szintkülönbség 165 méter. Ezt a templomot Jézus börtöne fölé építették. A szájhagyomány szerint Jézus az éjszakát ebben a börtönben töltötte. Este kiscsoportos buszos sétautazás. Ábi megígérte nekünk, hogy megmutatja *Betlehemet* és az éjszakai Jeruzsálemet. Betlehemet már szinte a „tiltott zónából” nézhettük meg, mivel palesztin fennhatóság alatt van. Láttuk a várost körülvéő drótkerítést, ami 18 méter magas és 6 méter a föld alatt van. A parkoló alatt, ahol megálltunk, diszkó

volt, ahonnan a Shalom, shalom Jerusalelem kezdetű, nálunk is jól ismert ének dallama szűrődött ki és a fiatalok erre a zenére táncoltak.

8. nap. Első utunk a *Siratófalhoz* vezetett, majd tovább indultunk a *Templom hegyre*. Mivel ez arab terület, ők döntenek el, hogy mikor és ki mehet fel a hegyre. Lelkünkre kötötték, hogy sem Bibliát, de még a nyakban hordott keresztet sem szabad vinni. Kívülről megnéztük az Al Axa mecsetet és a Szikla Dómot, ami azon a helyen áll, ahol Ábrahám fel akarta áldozni Izsákot. A sziklaoltár ma is látható a dómon belül.

Utunkat folytattuk *Jad Vshem*, a holokauszt áldozatainak emlékparkja felé. A *jad* jelentése: kéz, állj, a *vashem* pedig emléket, nevet jelent. Ésaiás: Szerzek néktek egy emlékezet házát. Az emlékparkban olyan fák vannak, amiket a zsidósegítők emlékére ültettek. A nagy emlékhely a felnőtt áldozatok emlékére készült. A kisebbik, kör alakú kupolás szerkezetű teremben halk zene mellett állandóan olvassák fel az áldozatul esett gyermekek nevét és nemzetiségét. A kupolában gyertyák vannak elhelyezve, amik a fénytörés miatt csillagoknak hatnak. Visszatértünk Jeruzsálembe a *Sion hegyre*. Sion = templomhegy. Mikeás próféciája szerint az Úr szava a Sionról ered és terjed el. Az első tanítványoknak itt volt a központja, a helyet az első keresztyénekről nevezték el. Eredeti, Jézus korabeli kőlépcsőkön haladunk fel az utolsó vacsora termébe, ami kb. egy emeletnyi magasságban van a talajszinthez képest. Mikor mindent megnéztünk, vezetőn közölte, hogy tulajdonképpen itt vagyunk a „felházban”, a Szentlélek kitöltetésének termében. A 3000 ember, aki Péter prédikációjára itt megtért, ők voltak az első gyülekezet.

9. nap. Reggeli után végleg magunk mögött hagytuk Jeruzsálemet. Indultunk tovább a *Negev sivatagba* – a pusztába – ahol Izrael népe 40 évig vándorolt, és ahol Jézus negyven napig böjtölt és imádkozott, mielőtt megváltó munkáját elkezdte volna. Első állomásunk, *Qumrán* felé haladva az eszénusokról hallottunk tájékoztatást. Egy kitalált főpap hozta létre ezt a közösséget. Esznusok = makkabeusok. Lévi törzséből származnak, nem főpapi családból – de annak nevezték ki magukat. A Biblia az eszénusokat nem említi. Jozefus Flavius szerint 6 farizeusi családból származó 4 ezer eszénus – magukat a világosság gyermekeinek nevezik. Jézus szülei, Keresztelő János szülei, Mária, Lázár, Márta, feltehetően Arimathiai József, szintén eszénusok voltak. Erős messiásvárás jellemzi őket. Tovább haladtunk En Gedi felé. Dávid itt bújt el Saul elől. Következő állomásunk *Massada* – Nemzeti park. Az egykori zsidó erődítményt, amely egy mesterségesen feltöltött hegy tetején van, kőtélpályán közelítettük meg. A zsidó háború alatt

1000 ember menekült ide, a rómaiaknak rengeteg erőbe került az ellenállás felszámolása. A Massada az UNESCO világörökség része.

Utolsó állomásunk a *Holt tenger*, ahol utazásunk utolsó másfél napját töltöttük. A Holt tenger Izrael legnagyobb természeti kincse. Legkeskenyebb része 28, szélesebb része 80 km. A tenger ként, káliumot és más természeti ásványi anyagokat tartalmaz, melyekből a világhírű és drága AHAVA termékek készülnek. Mivel a Holt tenger másik oldala Jordániához tartozik, a termékeket közösen állítják elő. Gátakat építenek és a vizet felszivattyúzzák. A gyár a tenger déli részén található.

Utunk 11. napján, éjjel fél 2-kor indultunk vissza buszunkkal a Tel Avivi repülőtérre. Fáradtan, de emlékekkel, tudással megrakodva érkezünk meg otthonainkba. Azóta is visszacseng fülemben vezetőnk egy mondata: A Szentföldi utazás után nem fogjátok tudni úgy olvasni a Bibliát, mint annak előtte. – Igaza lett.

Laczkovszki Jánosné

Alsótagozatosok mondták a bibliakörről

Két éve egyedül tanulom az aranymondást, és néha segíték a testvéremnek. Nagyon szerettem a bibliakörbe járni, sok érdekességet tanultunk. Nekem a Mózes története tetszett, sok izgalmas története volt. Én Salamon királyra akarok hasonlítani, mert bölcs volt. Örültem, ha az órán játszottunk is. Nagyon várom már az 5. osztályt, kíváncsi vagyok, mi lesz ott. Azt is szerettem, mikor karácsonykor király lehettem.

Jaeger Márk

Bevallom, legtöbbször nem szerettem volna jönni, de engedelmesnek kellett lennem. Én az aranymondásokat egyedül és gyorsan tanulom meg, de ha hosszú, akkor egy kicsit lassabban. Nekem Mózes története tetszik, még pedig azért, mert izgalmas. Mózesre szeretnék hasonlítani, mert bölcs és istenfélő. Örültem annak, amikor játszottunk, de annak is, amikor egy történetet vettünk. Amikor karácsonykor szerepeltem, nem tudom, melyik volt a jobb, a pásztorlás, vagy a fogadás szerepe. Amikor már ötödikbe megyek, bevallom, izgatott vagyok, mert nem tudom, milyen tanárokat kapok.

Doboróczki Gábor

Sokszor szeretek a bibliakörben lenni. Egyedül tanulom az aranymondást. Nagyon kedveltem Mózes történetét, mert izgalmas volt. Nagyon szerettem, amikor játszottunk. Kedvenc szerepem Mária és az anyu volt, amikor karácsonykor előadtuk.

Doboróczki Eszter

Döntő bizonyíték: Imádság

Még a becsületes kételkedők is elismerik, hogy az imádságnak egyedülállóan jó következményei vannak, melyeket a keleti meditáció nem képes nyújtani. A kérdéssel összefüggő esetet tár elénk dr. Larry Dossey, egy texasi orvos. Dr. Dossey a "Biblia-öv" evangéliumi protestáns hagyományon nőtt fel, azonban saját bevallása szerint a főiskolán agnosztikus lett. Néhány évvel később érdeklődni kezdett a keleti filozófiák iránt, mint amilyen a buddhizmus és a taoizmus, és elkezdett meditálni is. Lelki távlatai azonban összeomlottak, amikor megállapította, seregnyi tudományos értekezés létezik, melyek kimutatták, hogy az imádság változtatott azoknak a pácienseknek az egészségén, akik imádkoztak. Ahogy Dossey a kényszerítő adatok láttán első reakcióját leírta, semmit sem akart megbeszélni Istennel. Végül azonban erre a következtetésre jutott: "Úgy döntöttem, hogy nem alkalmazni az imádságot egyenértékű azzal, mint megtagadni egy hatékony gyógyszert vagy sebészeti beavatkozást. Dossey, miután meggyőződött az imádság erejéről, többé nem érte be csupán meditációval. Mindennapos gyakorlatává tette, hogy az erő és hatalom abszolút Forrásával közösséget épüljön.

Amit Dossey tapasztalatáról leírtam, még nem árul el semmit az imádság homloklebenyre gyakorolt hatásáról. A tudósok perspektívájából demonstrálja, hogy az imádságnak jótékony hatásai vannak, melyek túlmutatnak a pusztán meditáción. Dossey azonban mélyreható összefüggéseket állapított meg az imádság és a homloklebeny között "Gyógyító szavak: az imádság ereje és az orvosi gyakorlat" című könyvében. A könyv talán még nagyobb hatást gyakorol, mivel Dossey nem fanatikusan vallásos, aki egy különleges szektát próbál támogatni. Mint becsületes tudós jutott el eddig, aki rákényszerült, hogy elismerje az imádság erejét korábbi, előítéletekkel terhelt elgondolásai ellenére. Noha az imádságra vonatkozó álláspontom eltér Dosseyétól, hiszem, hogy összegyűjtött néhány értékes megfigyelést, melyek fontosak e fejezet számára.

A legérdekesebb megfigyelések egyike: Dossey az imádságot összefüggésbe hozza a világi orvosok számára egyik legrejtélyesebb történéssel, a rák spontán visszafejlődésével. Az ilyen esetben a halálosan rákos beteg, ember életben marad anélkül, hogy bármilyen kezelésben részesült volna. Az is lehet, hogy az illető teljesen, ténylegesen meggyógyul, és teljesen megszabadul a ráktól, vagy marad még némi bizonyíték a rák jelenlétére

anélkül, hogy az illetőnek bármi komoly problémája lenne tőle. Dossey felidézi a japán Yujiro Ikeminek a rák visszafejlődésével kapcsolatos kísérletét, majd a következő megfigyelést fogalmazza meg:

"Az elfogadás gyakran imádságos vagy imaszerű magatartás, nem pedig valami különleges előnyért való erőteljes, szinte agresszív könyörgés, követelőzés, a rák eltávolítását is beleértve, ami megelőzi a kúrát."

Érdekes, hogy talán a homloklebenynek az imádság útján egy magasabbrendű erővel való kapcsolata és ennek eredményeként a gyenge egészség vagy a csapás elfogadása lehet az, ami kikövezi az utat a gyógyulás előtt. Könyvében később, amikor ismét Ikemi kísérletét tárgyalja, Dossey kimutatja, hogy az összes olyan páciens, akinél a rák spontán módon visszafejlődött, teljesen rábizta, átadta magát Isten akaratának, miután megtudta magáról, hogy rákos."

Bizonyíték van rá, hogy meditáció vagy relaxációs tréning akadályozhatja ezt az eljárást, és ugyanakkor ártalmas is. A stresszhormonok mennyiségének mérése közvetlenül a sebészeti beavatkozások előtt, után és két nappal a műtétet követően ezeket az állításokat támasztja alá. Dossey közlése szerint brit kutatók megállapították, hogy az immungyengítő stresszhormonok csak azoknál szaporodnak fel jelentős mértékben, akik korábban relaxációs tréninget végeztek. Azoknál pedig, akik megfogalmazták aggodalmaikat és féltelmeiket anélkül, hogy relaxációs technikákat alkalmaztak volna, "nem mutatkozott növekedés a stresszhormonok mennyiségében." Az imádság lényege nem tagadás vagy a tünetekkel való foglalkozás, hanem az imádkozó ember Istennel való kapcsolatteremtése.

Az imádság alkalmanként lehet elsődlegesen elfogadó, beleegyező, Isten akaratára előtti meghódolás. Más alkalmakkor az imádság különösen aktív is lehet. Ilyen eset például, amikor küzdünk Istennel, hogy nehéz kérdésekre választ kapjunk, vagy arra törekszünk, hogy megismerjük az Ő akaratát egy zavarba ejtő, nehéz helyzetben. Ebben az utóbbi összefüggésben az imádság úgy tekinthető, mint az egyik végső homloklebenyi aktivitás. Lehetne úgy érvelni, hogy egészséges és ép homloklebeny nélkül az ember nem képes ilyen, egy dolgra összpontosított, aktív módon imádkozni. A közbenjáró, könyörgő ima meghatározása szerint ilyen összpontosított imádság. Ezekben a helyzetekben különleges egyénekért imádkozunk, és gyakran kívánunk különleges eredményeket. Az ilyen imádságok tudományosan mérhető hatását bizonyították. Az egyik legszélesebb körben idézett tanulmányt egy Randolph Byrd nevű szívspe-

cialista készítette. Dr. Byrd találmára kijelölte a közel 400 intenzív kezelés alatt álló szívbeteg mintegy felét, hogy imádkozzanak értük. Nem tudtak az imádságról. Azoknak, akikért imádkoztak, kevesebb tüdőproblémája volt, kevesebb ápolást igényeltek, és kevesebb volt köztük a halálesetek száma (noha az utóbbi statisztikailag nem volt jelentős, ami azt jelenti, hogy túl kevés ember halt meg ahhoz, hogy meg lehessen határozni, hogy vajon volt-e különbség a halálozási arányt illetően az imádságnak köszönhetően vagy sem). Az egészséges homloklebe ny valóban segítségünkre lehet, hogy igazán igénybe vegyük az imádságot. Az ilyen imádság pedig jelentősen eltér a hipnóziszerű mentális állapottól, amit néhányan elmélkedésnek, meditációnak neveznek. **(Internet)**

F a k a n á l BOGRÁCSBAN

Vörösboros marhapörkölt

Hozzávalók: 60 dkg marhahús (lábszár); 5 dl száraz minőségi vörösbor; 10 dkg füstölt szalonna; 2 db zöldpaprika; 1 db paradicsom; 2 nagy fej vöröshagyma; őrölt pirospaprika; köménymag; őrölt fekete bors; só

Elkészítése: A húst átmoszuk, megtisztítjuk, majd falatnyi darabokra vágjuk. A füstölt szalonnát felaprózzuk. A vöröshagymát megpucoljuk és finomra aprítjuk. A zöldpaprikát megmossuk, kicsumázzuk, majd felkarikázzuk. A paradicsomot megmossuk, majd cikkekre vágjuk (a héját lehúzzuk).

Először az apró darabokra vágott füstölt szalonna kerül a bográcsba. Addig hevítjük, amíg kiadja a zsíráját és a szalonna üvegezzé válik. Ezután hozzáadjuk a vöröshagymát, és állandó kevergetés mellett szalmasárgára fonnyasztjuk. Ha a vöröshagyma megdinsztelődött, a feldarabolt húst is tegyük a bográcsba. A marhahúst addig pirítjuk, amíg a húsdarabok minden oldala fehérré válik, majd evőkanálnyi pirospaprikát szórunk rá, és alaposan összekeverjük. Ráöntjük a vörösbor legjavát és 3-4 deciliternyi vizet, majd felforraljuk a levet, és csendes láng fölött főzzük az ételt. Ha a hús már félig megpuhult, hozzáadjuk a sót, az őrölt fekete borsot és a köménymagot, majd a vastaghúsú zöldpaprikát és a paradicsomot is a bográcsba tesszük. A főzés közben elpárolgó levet vörösborral pótoljuk. Addig főzzük a pörköltet, amíg a hús megpuhul, a saft pedig besűrűsödik.

A vörösboros marhapörköltet tálalhatjuk sós vízben főtt burgonyával, galuskával, nokedlivel, de görögsalátával is nagyon finom. De friss kenyérral sem utolsó.

Megjegyzés: A vörösboros marhapörköltbe erős paprikát, cseresznyepaprikát, vagy hegyes zöldpaprikát is tehetünk.

H U M O R

- Jean, ki kopog odakint?
- Az eső, uram.
- Akkor engedje be, mert még elázik!
- Jean, mit tárcsáz a telefonon?
- Semmit, uram, csak a figyelmét akarom felhívni.
- Jean, vigye le az ágyam a pincébe!
- De miért, uram?
- Mert mélyen akarok aludni.
- Jean, lefestette a kerítést csíkosra?
- Nem, uram, nem kaptam csíkos festéket.
- Jean! Kifutott a tej!
- Az lehetetlen, uram... Minden ajtót becsuktam!
- Jean, hozza a kardomat!
- Mi célból, uram?
- Acélból.
- Jean, vigye vissza a boltba a nyakkendőt, amit karácsonyra kaptam!
- Megkérdezhetem, miért, uram?
- Mert felpróbáltam és túl szoros.
- Jean, elég a pénzünk hó végéig?
- Csak ha meggyújtom, uram.
- Jean, mi ez a csikorgás a fürdőszobában?
- A mosópor fékezett habzású, uram!
- A bibliai Lót a mai napig nem tud nyugodni, Jean.
- Miből gondolja, uram?
- Úton útfélen azt hallom, hogy Lót fut.

Állandó alkalmaink

Csütörtök: 18,30 Bibliaóra
Vasárnap: 9,30 Imaóra
10,00 Istentisztelet
18,00 Istentisztelet

Imaház cím: Pesterzsébet, Ady E.u.58.
 Ady E. u.-János u. sarok

Lelkipásztor: Dr. Almási Mihály
 Pesterzsébet, Ferenc u.3.
 Telefon:283-14-13

SZERETET - SZOLGÁLAT A Pesterzsébeti Baptista Gyülekezet lapja

Felelős szerkesztő: **dr. Almási Mihály**

Szerkesztő: Máté Dániel, Máté Daniella, Máté

Lukács

Technikai szerkesztő: Lesták Károly

Email: mate.dani@freemail.hu és lestakk@ps.hu

Megjelenik havonta nyomtatva 200 példányban

Gyülekezet honlapja: www.erzsebet.baptist.hu